

**Силабус навчальної дисципліни
РЕЛІГІЄЗНАВСТВО**

підготовки **бакалавра** (назва освітнього ступеня)
спеціальності **122 «Комп'ютерні науки»** (назва спеціальності)
освітньо-професійної програми **«Комп'ютерні науки»**

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська
Факультет/Інститут	інформаційних технологій та механічної інженерії
Кафедра	філософії
Контакти кафедри	Каб. 706(сьомий поверх висотного корпусу), телефон 4-42, ел. адреса:kerimova.anzhelika@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Гребінник Т.О., к.і.н., доц
Контакти викладачів	Gta2102@gmail.com
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/MEX/K2/ROZKLAD.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/09/KONS.2022-2023.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Релігієзнавство не тільки цікава, але й важлива дисципліна для будь-якого фахівця. Релігія і сьогодні надзвичайно сильно впливає на спосіб життя людей у всьому світі.

Ще на лаві студентства майбутні фахівці стикаються з представниками різних релігійних конфесій і вивчення релігієзнавства впливає на толерантність та адекватне сприйняття іншого погляду на світ.

Міжрелігійні та міжконфесійні конфлікти у світі та в Україні залишаються найбільш тривалими і руйнівними. Релігієзнавство сприяє подоланню стереотипних уявлень про релігію як арену боротьби, протистояння, виникнення конфліктів, приходять її розуміння як засобу інтегрування інтересів соціальних суб'єктів, досягнення громадського миру, соціальної та національної злагоди.

Релігієзнавчі знання мають важливе значення у формуванні професійних рис фахівців, оскільки багато суспільних традицій базується на традиційних засобах організації життя того чи іншого суспільства. Ці знання повинна дати вища освіта. Саме релігійні переконання часто визначають поведінку людей, в тому числі економічну, моральну та фахову, а також поведінку людей у конфліктних ситуаціях.

	Години	Кредити	Семестр
			III
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
лекції	30	1	30
лабораторні роботи	-		30
практичні заняття	-		-
Самостійна робота, у т.ч:	60		60
підготовка до аудиторних занять	8		8
підготовка до контрольних заходів	7		7
виконання курсового проекту або роботи	-		-
виконання індивідуальних завдань	15		15
опрацювання розділів програми, які	30		30

не викладаються на лекціях			
підготовка до екзамену	90		90
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни «Релігієзнавство» передбачає формування системи знань про релігійні феномени, закони та механізми виникнення та функціонування релігії, її основні типи та форми.

Релігієзнавство повинно сприяти подоланню стереотипних уявлень про релігію як арену боротьби, протистояння, виникнення конфліктів та утвердженню в суспільній свідомості її розуміння як засобу інтегрування інтересів соціальних суб'єктів, досягнення громадського миру, соціальної та національної злагоди, консенсусу та концепції гуманітарної освіти.

Завдання вивчення дисципліни:

- засвоєння студентами структури релігії, основних етапів розвитку релігії та релігієзнавства;
- отримання уявлень про основні світоглядні позиції (теїзм, атеїзм);
- засвоєння основних релігієзнавчих категорій: релігійна віра та культ, релігійний обряд, релігійна символіка та догмат;
- аналізування основних типів релігійних організацій;
- навчання оцінювати права та обов'язки особи стосовно її свободи та відповідальності у відношенні до релігії.

Пререквізити дисципліни: «Філософія», «Етика», «Соціологія».

Постреквізити дисципліни: «Економічна історія», «Правознавство».

Компетентності:

- ✓ Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ✓ Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ✓ Здатність до толерантної міжособистої взаємодії.
- ✓ Здатність цінувати та поважати різноманітності та мультикультурності.
- ✓ Здатність діяти соціально відповідально та свідомо, дотримуватися загальнолюдських гуманістичних цінностей на основі розуміння прав і фундаментальних свобод людини.
- ✓ Здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі.
- ✓ Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ✓ Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
- ✓ Здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» СВО ПДАБА 1226 – 2021):

- ✓ **ПР18.** Знати історію та зміст найважливіших моральних та естетичних положень.
- ✓ **ПР19.** Будувати зв'язки та відносини з людьми, враховувати точку зору колег, розуміти інших людей, виражати довіру команді, визнавати свої помилки, уникати та запобігати конфліктам, стримувати особисті амбіції. Здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів і програм. Реалізовувати систему моральних стосунків у професійній діяльності.
- ✓ **ПР20.** Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.
- ✓ **ПР22.** Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с/р
Змістовий модуль 1. Сутність релігієзнавства в сучасному світі					
1. Релігієзнавство як гуманітарна наука.	2	2			
2. Сучасне релігієзнавство.	4	2			2
3. Релігія як світосприйняття людини.	4	2			2
4. Походження релігії.	6	2			4
5. Міфологія. Містика.	6	2			4
6. Особливості релігійної свідомості.	4	2			2
7. Релігійна та наукова картина світу.	6	2			4
8. Бог, його розуміння в різних релігіях.	4	2			2
9. Ранні форми релігії. Світові релігії.	4	2			2
10. Буддизм.	6	2			4
11. Виникнення християнства.	4	2			2
12. Напрямки християнства: католицизм та протестантизм.	6	2			4
13. Православ'я.	6	2			4
14. Іслам.	6	2			4
15. Сучасна ситуація релігій в Україні.	7	2			5
Виконання та захист реферату.	15				15
Разом за змістовим модулем 1	90	30			60
Усього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми
<i>Сучасне релігієзнавство.</i> Чи можливий діалог світоглядів?
<i>Походження релігії.</i> Богословський підхід до релігієзнавства.
<i>Особливості релігійної свідомості.</i> Основні напрямки релігійної філософії.
<i>Релігійна та наукова картина світу.</i> Гуманізм як ціннісна основа віруючих та невіруючих. Атеїзм. Детермінація релігії.
<i>Ранні форми релігії. Світові релігії.</i> Подібність Святого Письма: Веди, Авеста. Дао де цін, Тора, Біблія, Коран.
<i>Буддизм.</i> Відмінність буддизму від ведичної традиції за Святим Письмом Трипітака. Вплив буддизму на даосизм.
<i>Напрямки християнства: католицизм та протестантизм.</i> Реформація.
<i>Православ'я.</i> Загальне в православ'ї та католицизму.
<i>Іслам.</i> Вплив іудаїзму та християнства на іслам за Святим Письмом мусульман. Іслам у сучасному світі.
<i>Сучасна ситуація релігій в Україні.</i> Проблеми православ'я у сучасній Україні та шляхи їх вирішення.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ

1. Релігія та її місце в суспільстві.
2. Релігія та атеїзм. Релігія та релігієзнавство.

3. Що таке віра? Проблема «необхідності» релігії.
4. Сутність та походження магії.
5. Релігії народів Дворіччя.
6. Історичні умови виникнення зороастризму. Авеста. Зороастризм сьогодні.
7. Міфологія Стародавнього Єгипту.
8. Міфологія Стародавнього Риму та Греції.
9. Релігійні вірування східних слов'ян. Многобожжя. Культ роду. Обряди і ритуали.
10. Сучасні нетрадиційні культури.
11. Релігійна і соціальна криза в Іудеї в I-II ст. Іудаїзм і раннє християнство.
12. Еволюція іудаїзму в Новий час. Антисемітизм, його витоки і еволюція.
13. Соціальні, політичні і духовні умови виникнення християнства.
14. Біблія як історична та культурна пам'ятка.
15. Проблема сенсу людського життя в книзі Еклезіаста.
16. Історія Вселенських Соборів.
17. Причини і історія Великого розколу в християнстві.
18. Особливості православ'я. Відношення до традицій.
19. Вчення, обрядовість і Церковне життя православ'я. Стосунки автокефальних помісних Церков.
20. Католицизм та його сучасний стан.
21. Історія Папства.
22. Виникнення протестантизму.
23. Біографія Мухаммада: легенди і історичні реконструкції.
24. Мусульманські віровчення. Коран – свята книга мусульман.
25. Розкол в ісламі: сунніти, шиїти, хариджити. Причини і наслідки.
26. Арабо-ізраїльський конфлікт.
27. Будда, його життя та вчення. Космологія буддизму.
28. Релігія Китаю.
29. Даосизм в досягненні безсмертя.
30. Синтоїзм – офіційна державна ідеологія.
31. Сучасне положення православної церкви в Україні.
32. Релігія і церква в сучасному світі.
33. Історія прийняття Томосу.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів

Змістовий модуль 1. Сутність релігієзнавства в сучасному світі

1	Відвідування лекцій (по 1 балу)	15
2	Конспект, який містить лекції викладача та самостійно опрацьовані джерела при підготовці до аудиторних занять та контрольних заходів	10
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	30
3	Підготовка, виконання та захист реферату	15
4	Виконання контрольної роботи поточного контролю	30
		100

Бали за конспект:

10-9- оптимальний об'єм тексту лекційного матеріалу згідно з програмою релігієзнавства, включно з завданнями для самостійної роботи; наявність ключових положень, думок; конспект охайний;

8-4- конспект неповний, в ньому відсутні декілька лекцій або немає виконаних завдань з самостійної роботи; при цьому студент в цілому володіє категоріальним апаратом;

3-1- конспект неохайний, неповний, відсутня більша кількість лекцій та завдань самостійної роботи; студент не володіє категоріальним апаратом.

Розділи програми, які не викладаються на лекціях

опрацьовуються самостійно та захищаються студентами в усній формі:

30-28 - глибоке розуміння основних світоглядних позицій та можливість їх застосування в майбутній професійній діяльності; вільне володіння категоріальним апаратом;

27-19 - вільна орієнтація як в окремих питаннях релігій, так і в темах дисципліни в цілому;

18-10 - неповне розкриття питань, що розглядаються; поверхневі знання, суттєві помилки у відповідях (часткове формулювання понять, яке іноді змінює сутність термінології категоріального апарату);

9-5 - низький рівень розуміння основних питань релігієзнавства; нездатність розкрити всі питання для самостійного вивчення;

4-1 - часткове володіння категоріальним апаратом; грубі помилки у відповідях.

Підготовка, виконання та захист реферату:

15-13 - чітко сформульована мета реферату, розділи плану логічно пов'язані між собою, тема розкрита у повному обсязі. Студент показує самостійність у формулюванні висновків, узагальнень. Правильно оформлені посилання та список використаних джерел;

12-6 - реферат містить помилки у оформленні; студент орієнтується у темі, але в окремих питаннях допускає помилки;

5-1 - у оформленні реферату допущені грубі помилки;. студент частково володіє темою.

Виконання контрольної роботи.

- контрольна робота проводиться у вигляді тестування і містить 30 тестових завдань.
- правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 1 бал,
- відповідь помилкова - 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума показників змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача; прозорість оцінювання; інформування та реалізацію політики академічної доброчесності.

При організації освітнього процесу здобувачі вищої освіти та викладачі діють відповідно до нормативної бази академії.

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультацій викладача. Порядок зарахування пропущених занять: якщо пропущена лекція – у формі усного опитування.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

–самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

–посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей інших авторів;

–надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури».

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Якщо здобувач вищої освіти має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Енциклопедія освіти / За ред. В.Г. Кремень. - К.: Юрінком Інтер, 2008. - 1040 с.
2. Єришев А.О. Релігієзнавство: Навч. посібник. – К.: МАУП, 1999-280с.
3. Історія релігії в Україні: Навч. посібник. - К.: «Знання», 1999. - 735 с.
4. Лубський В.І. Релігієзнавство: Підручник. - К.: Вілбор, 1997. - 480 с.
5. Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навч. посібник. - К.: ЦНЛ, Інкос, 2006. - 624 с.
6. Релігієзнавство: Навч. посібник. - К.: ЦНЛ, 2006. - 272 с.
7. Релігієзнавство України. В 2-х книгах. Кн. перша: Релігієзнавча думка України другого тисячоліття. /За ред. В. Климова та А.Колодного.- Київ, 2013. - 439 с
8. Філософський енциклопедичний словник. - К.: Абрис, 2002. - 742 с.

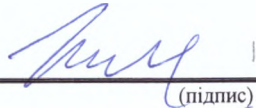
Допоміжна

1. Академічне релігієзнавство України, історія і сьогодення: колективна монографія. – К.: УАР, 2006. - 244 с.
2. Дисциплінарне релігієзнавство. Навч. посібник /За ред. проф. А.Колодного.– К., 219 с.
3. Енциклопедія освіти / За ред. В.Г. Кремень. - К.: Юрінком Інтер, 2008. - 1040 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII.
5. Історія релігії в Україні: навч. посібник. - К.: «Знання», 1999. - 735 с.
6. Колодний А. Життя. Праця. Думки. Бібліографія. - Київ-Дрогобич: Коло, 2007.-128с.
7. Колодний А.М. Історіософія релігії. Монографія. - К.: УАР, 2013. - 386 с
8. Колодний А.М. Релігійне сьогодення України: роздуми, оцінки і прогнози (тематична збірка вибраних статей і тез). - К.: УАР, 2009. - 450 с.
9. Пізній протестантизм в Україні / Історія релігії в Україні: у 10-ти т. Т.6. - Київ-Дрогобич: видавець Сурма С, 2008. - 632 с.
10. Релігійна свобода: на перехресті епох, країн і культур. Науковий щорічник № 19. - К.: УАР, 2015-2016. - 216 с.
11. Сто найвідоміших образів української міфології. - К.: Автограф, 2007. – 458с.
12. Филипович Л.О. Культура релігійного життя. Вибрані праці. - К.: УАР, 2016.-584 с.
13. Християнство доби постмодерну. Колективна монографія. – К.: УАР, 2005. - 309 с.
14. Черенков М.М. Європейська реформація та український євангельський протестантизм: Генетико-типологічна спорідненість і національно-ідентифікаційні виміри сучасності: монографія. - Одеса: Християнська просвіта, 2008. - 566 с.
15. Шевченко В.В. Православно-католицька полеміка та проблеми унійності в житті Русі-України доберестейського періоду. - К.: Преса України, 2002. - 416 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

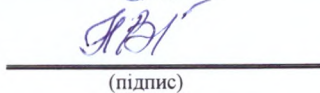
1. Електронна бібліотека. -http://modernlib.ru/genres/sci_religie/
2. Релігієзнавство онлайн. - <http://www.religie.ru/>
3. default.aspx?p=21&0a1=542&0o1=0&0s1=0&0p1=3#оглавление
4. Большая электронная библиотека.-
<http://www.big-library.info/?act=autors&tema=17&subtema=17>
5. Религиоведение.:<http://www.religio.info/>
6. Религиоведение.- <http://psibook.com/>
7. Релігія для усіх та для тебе.
8. Релігіознавчий портал.//<http://webcache.googleusercontent.com>Електронна бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова - www.npu.edu.ua (elib@npu.edu.ua)
9. Національна доктрина розвитку освіти в Україні -
<http://ocvita.in.ua/index.php?option>.
10. Віртуальний читальний зал ДВНЗ ПДАБА - <https://pgasa365.sharepoint.com/sites/e-library/Shared%20Documents/Forms/AllItems.aspx?ga=1&id=%2Fsites%2F%2Dlibrary%2FShared%20Documents%2F%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8%2F%D0%9A%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0%20%D0%A4%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%81%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%97%2F%D0%A0%D0%B5%D0%BB%D1%96%D0%B3%D1%96%D1%94%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%B2%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&viewid=fd845af6%2D2dda%2D4d0a%2D8f8b%2Ddbfd1a0bb90c>

Розробник _____

(підпис)

Тетяна ГРЕБІННИК

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

Наталія ВЕЛЬМАГІНА

Силабус затверджено на засіданні кафедри
_____ філософії _____

(назва кафедри)

Протокол від « 28 » червня _____ 2022__ року № 14

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Віктор БІЛОПОЛІЙ